

HOOFSTUK 14

ALGEMENE BEPALINGS

Volkereg

Internasionale ooreenkomste

231. (1) Die onderhandeling en ondertekening van alle internasionale ooreenkomste is die verantwoordelikheid van die nasionale uitvoerende gesag.
- (2) 'n Internasionale ooreenkoms bind die Republiek slegs nadat dit in sowel die Nasionale Vergadering as die Nasionale Raad van Provinsies by besluit goedgekeur is, tensy dit 'n ooreenkoms genoem in subartikel (3) is.
- (3) 'n Internasionale ooreenkoms van tegniese, administratiewe of uitvoerende aard, of 'n ooreenkoms wat nie bekragtiging of toetreding vereis nie, en wat deur die nasionale uitvoerende gesag aangegaan is, bind die Republiek sonder goedkeuring deur die Nasionale Vergadering en die Nasionale Raad van Provinsies, maar moet binne 'n redelike tyd in die Vergadering en die Raad ter tafel gelê word.
- (4) 'n Internasionale ooreenkoms verkry regsrag in die Republiek wanneer dit by nasionale wetgewing as wet verorden word; maar 'n regstreeks uitvoerbare bepaling van 'n ooreenkoms wat deur die Parlement goedgekeur is, verkry regsrag in die Republiek tensy die ooreenkoms met die Grondwet of 'n Parlements-wet onbestaanbaar is.
- (5) Die Republiek word gebind deur internasionale ooreenkomste wat die Republiek by die inwerkingtreding van hierdie Grondwet gebind het.

Volkeregtelike gewoontereg

232. Volkeregtelike gewoontereg het regsrag in die Republiek tensy dit met die Grondwet of 'n Parlements-wet onbestaanbaar is.

Toepassing van volkereg

233. By die uitleg van wetgewing moet elke hof aan enige redelike uitleg van die wetgewing wat met die volkereg bestaanbaar is, voorkeur gee bo enige alternatiewe uitleg wat met die volkereg onbestaanbaar is.

Ander aangeleenthede

Handveste van Regte

234. Ten einde die kultuur van demokrasie deur die Grondwet ingestel, te versterk, kan die Parlement Handveste van Regte aanneem wat met die bepalings van die Grondwet bestaanbaar is.

Selfbeskikking

235. Die Suid-Afrikaanse bevolking as geheel se reg op selfbeskikking, soos in hierdie Grondwet vergestalt, belet nie, binne die raamwerk van dié reg, die erkenning nie van die konsep van die reg van enige gemeenskap wat h gemeenskaplike kultuur- en taalerfenis deel, op selfbeskikking binne h territoriale entiteit in die Republiek of op enige ander wyse, soos deur nasionale wetgewing bepaal.

Befondsing vir politieke partye

236. Ten einde veelparty-demokrasie te bevorder, moet nasionale wetgewing voorsiening maak vir die befondsing op h billike en proporsionele grondslag van politieke partye wat aan nasionale en provinsiale wetgewers meedoen.

Getroue nakoming van verpligtinge

237. Alle grondwetlike verpligtinge moet getrou en sonder versuim nagekom word.

Agentskap en delegering

238. 'n Uitvoerende staatsorgaan in enige regeringsfeer kan—
- (a) enige bevoegdheid of funksie wat ingevolge wetgewing uitgeoefen of verrig moet word, aan enige ander uitvoerende staatsorgaan delegeer mits die delegering bestaanbaar is met die wetgewing ingevolge waarvan die bevoegdheid uitgeoefen of die funksie verrig word; of
  - (b) enige bevoegdheid of funksie vir enige ander uitvoerende staatsorgaan op h agentskaps- of delegeringsgrondslag uitoefen of verrig.

Woordomskrywing

239. In die Grondwet, tensy uit die samehang anders blyk, beteken—
- “nasionale wetgewing” ook—
    - (a) ondergeskikte wetgewing ingevolge h Parlements wet gemaak; en
    - (b) wetgewing wat van krag was toe die Grondwet in werking getree het en wat deur die nasionale regering geadminestreer word;
  - “provinsiale wetgewing” ook—
    - (a) ondergeskikte wetgewing ingevolge h provinsiale Wet gemaak; en
    - (b) wetgewing wat van krag was toe die Grondwet in werking getree het en wat deur h provinsiale regering geadminestreer word;
  - “staatsorgaan”—
    - (a) enige staatsdepartement of administrasie in die nasionale, provinsiale of plaaslike regeringsfeer; of
    - (b) enige ander funksionaris of instelling wat—
      - (i) ingevolge die Grondwet of h provinsiale grondwet h bevoegdheid uitoefen of h funksie verrig; of
      - (ii) ingevolge wetgewing h openbare bevoegdheid uitoefen of h openbare funksie verrig;
- maar nie ook h hof of h regterlike beampte nie.

Teenstrydighede tussen verskillende tekste

240. In die geval van h teenstrydigheid tussen verskillende tekste van die Grondwet gee die Engelse teks die deurslag.

Oorgangsreëlings

241. Bylae 6 is van toepassing op die oorgang na die nuwe grondwetlike bestel wat deur hierdie Grondwet ingestel word en op enige aangeleentheid wat met dié oorgang in verband staan.

Herroeping van wette

242. Die wette vermeld in Bylae 7 word herroep, behoudens artikel 243 en Bylae 6.

Kort titel en inwerkingtreding

243. (1) Hierdie Wet heet die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, en tree so gou as moontlik in werking op h datum wat die President by proklamasie bepaal, wat nie h datum later as 1 Julie 1997 mag wees nie.
- (2) Die President kan verskillende datums wat voor die datum vermeld in subartikel (1) is, ten opsigte van verskillende bepalings van die Grondwet bepaal.
- (3) Tensy uit die samehang anders blyk, word h verwysing in h bepaling van die Grondwet na h tydstip waarop die Grondwet in werking getree het, uitgelê as h verwysing na die tydstip waarop daardie bepaling in werking getree het.
- (4) Indien daar ingevolge subartikel (2) h verskillende datum ten opsigte van enige besondere bepaling van die Grondwet bepaal word, word enige ooreenstemmende bepaling van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1993 (Wet 200 van 1993), wat in die proklamasie vermeld word, met ingang van dieselfde datum herroep.
- (5) Artikels 213, 214, 215, 216, 218, 226, 227, 228, 229 en 230 tree op 1 Januarie 1998 in werking, maar dit belet nie die verordening ingevolge hierdie Grondwet voor daardie datum van wetgewing wat in enige van hierdie bepalings beoog word nie. Tot daardie datum bly enige ooreenstemmende en verbandhoudende bepalings van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1993, van krag.